

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobkyně: E. S., narozená X, státní příslušnost X, t.č. bytem X,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 30.7.2019 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3.7.2019 č.j. OAM-371/ZA-06-P15-PD3-2010-I.,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. **Včasnou žalobou** ze dne 30.7.2019 předanou k poštovní přepravě dne 5.8.2019 a soudu doručenou dne 6.8.2019 se žalobkyně domáhala přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 3.7.2019 č.j. OAM-371/ZA-06-P15-PD3-2010-I., kterým bylo rozhodnuto o žádosti žalobkyně tak, že podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o azylu**), se doplňková ochrana neprodlužuje.

2. V **obsáhlé žalobě** žalobkyně mimo jiné uvedla, že ustanovení § 53a odst. 4 zákona o azylu týkající se prodlužování doplňkové ochrany klade pouze dvě zásadní podmínky, a to stálou přítomnost vážné újmy a vylučovací pravidlo, že nesmí nastat důvody pro její odejmutí. V této souvislosti odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11.9.2018 č.j. 4 Az 68/2017-58. Povaha řízení o udělení mezinárodní ochrany se liší od povahy řízení o prodloužení doplňkové ochrany. V případě žalobkyně je tedy zásadní otázkou posouzení toho, zda došlo ke změně klíčových okolností, pro které jí byla doplňková ochrana udělena, když jí byla doplňková ochrana udělena za účelem sloučení rodiny jako rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, tedy jako manželce X, nar. X, st. příslušnost: X, bytem X (dále jen **manžel žalobkyně**), ve smyslu ustanovení § 14b odst. 1 a 2 písm. a) zákona o azylu.

K pojmu rodinného příslušníka žalobkyně uvedla, že i přesto, že nebyla prodloužena doplňková ochrana jejího manžela, v dikci zákona je třeba ji i nadále považovat za rodinnou příslušnici jejího manžela ve smyslu § 14 odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Následně odkázala na Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen **kvalifikační směrnice**) a uvedla, že z výše uvedených předpisů plyne několik obecných požadavků (I) jedná se o manžela/ku či partnera/ku (dikce kvalifikační směrnice umožňuje považovat za rodinné příslušníky i nesezdané partnery/ky), (II) rodina existovala již v zemi původu (dikce kvalifikační směrnice)/manželství trvalo před udělením doplňkové ochrany (dikce zákona o azylu), (III) kvalifikační směrnice navíc dává podmínku, že se v souvislosti s žádostí o mezinárodní ochranu rodinné příslušníci zdržují ve stejném členském státě. V případě žalobkyně se jedná o dlouhotrvající manželství, které vzniklo před udělením doplňkové ochrany, a i nadále trvá, rodina, resp. manželé se přitom zdržují na území České republiky (dále jen **ČR**). Podle ustanovení článku 24 odst. 2 kvalifikační směrnice vydá členský stát osobám i jejich rodinným příslušníkům co nejdříve po přiznání doplňkové ochrany povolení k pobytu, a to s dobou platnosti alespoň na jeden rok a s opakovanou možností prodloužení o dva roky. Pokud by tak byla manželovi žalobkyně doplňková ochrana prodloužena, správní orgán by jí s ohledem na vertikální přímý účinek kvalifikační směrnice bez ohledu na důvody hodné zvláštního zřetele měl doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 14b zákona o azylu rovněž prodloužit.

Další žalobní námitky žalobkyně směřovaly ke zletilosti syna a průtahům ve správním řízení. Jedním z klíčových okamžiků v očích žalovaného v azylovém řízení se zdá být, a to ve vztahu k celé rodině X, den 18. narozenin jejich společného syna X. Jak správní orgán sám konstatoval, shledal jako zvláštního zřetele hodné důvody právě péči o nezletilého syna, který byl na svých rodičích zcela materiálně, sociálně i emocionálně závislý. Žalobkyně poukázala na nestandardní a ničím neodůvodněnou délku správního řízení. Celá rodina požívala na území doplňkové ochrany, v souladu s požadavky § 53a odst. 4 žádal o její prodloužení nejprve dne 14.8.2018 manžel žalobkyně. Jménem svým i svého v té době nezletilého syna pak dne 4.12.2017 žádala o prodloužení doplňkové ochrany také žalobkyně. Pohovor k žádosti byl s manželem žalobkyně proveden dne 8.3.2018 a se žalobkyní a jejím tehdy nezletilým synem dne 22.3.2018. Žalobkyni byla více než rok poté, až dne 24.4.2019 dána možnost seznámit se s podklady. Následná rozhodnutí správního orgánu byla vydána dne 12.6.2019 v případě manžela a dne 3.7.2019 v případě žalobkyně a

jejího syna. Z rozhodnutí žalovaného však není patrné, proč nebyly již v průběhu roku 2018 podklady pro vydání rozhodnutí dostatečné, či jaké další úkony v rámci správního řízení činil, když měl k dispozici pohovor s žalobkyní stejně jako informaci MZV (Ministerstvo zahraničních věcí) ČR ze dne 22.11.2017. Zhruba rok od shromáždění těchto podkladů pro vydání rozhodnutí pak teprve doplnil aktuální informace z 11.3.2019 a 7.3.2019. Zákon o azylu ve svých ustanoveních stanoví přesné podmínky lhůt pro vydání tohoto rozhodnutí, jejich možného prodloužení či možnost přerušení řízení. Z rozhodnutí žalovaného není patrné, zda byla lhůta prodloužena či řízení přerušeno, není tedy zřejmé, proč nepostupoval bez zbytečného odkladu a zbytečných průtahů. Běh času ve spojitosti s výše popsaným postupem žalovaného pak měly vliv na okolnost, že syn žalobkyně dosáhl v době řízení věku 18 let, což žalovaný ve svém řízení považuje za důvod hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 14b odst. 1 zákona o azylu. I když tuto skutečnost odmyslíme a připustíme skutečnost, že by manželovi žalobkyně doplňková ochrana prodloužena nebyla, správní orgán by musel posuzovat situaci nezletilého syna a následně i jeho rodičů ve vztahu k němu ve smyslu §14b odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

Současně žalobkyně namítala, že v zemi jejího původu by jí v případě návratu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy s poukazem na zvláštní zprávu mezinárodní organizace Amnesty International z roku 2017 a informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR č.j. 102817/2019-LPTP, z nichž dle žalobkyně vyplývá, že situace v X se příliš nezměnila, když naopak i ze samotné informace MZV ČR jasně vyplývá, že se jedná pouze o nahrazení jedné povinnosti povinností druhou, přičemž tyto kroky jsou pouze široce medializovány. Závěrem žalobkyně shrnula, že žalovaný nepostupoval v souladu s požadavky na rychlost správního řízení, což v napadeném rozhodnutí nikterak neodůvodnil, přičemž právě běh času měl v tomto řízení důležitý význam, a nezjistil stav věcí, o němž nejsou důvodné pochybnosti, zejména ve vztahu ke skutečnému nebezpečí vážné hrozby v zemi původu žalobkyně, proto navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. *(K žalobě byla připojena kopie napadeného rozhodnutí).*

3. **Napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 3.7.2019 č.j. OAM-371/ZA-06-P15-PD3-2010-I.** bylo rozhodnuto o žádosti žalobkyně tak, že podle § 53a odst. 4 zákona o azylu se doplňková ochrana neprodlužuje. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že dne 4.12.2017 podala žalobkyně svým jménem a jménem svého tehdy nezletilého syna (X, nar. X) žádost o prodloužení jim udělené doplňkové ochrany na území ČR, v níž uvedla, že má obavy z návratu do X z důvodu nezaměstnanosti a strachu ze šikany obyvatel. Sdělila rovněž, že její nezletilý syn X nezná, neboť půl roku po jeho narození se z X vrátili do ČR, a od roku 2000 zemi jejich původu nenavštívili. Podotkla, že zde syn vystudoval základní školu a nyní je na střední obchodní akademii. Závěrem žádosti žalobkyně uvedla, že ona sama v ČR pracuje, zcela se zde adaptovali a ČR je pro ně domovem.

Dne 22.3.2018 byl s žalobkyní proveden pohovor k její žádosti, v němž mimo jiné uvedla, že jsou zde pomalu 20 let, nikde nic nemají, vše mají vybudováno zde, dcera se tu vdala, syn je tu celý život a nemají už cesty zpět, chtějí v ČR zůstat. S manželem již žalobkyně nebydlí, neboť ten jel od začátku pracovat do Prahy, avšak se navštěvují a tráví společně svátky. Manžel bydlí v X, jeho adresu však nezná, jelikož se většinou potkávají u dcery X (nyní X) v X. Nemají vztah úplně manželský, ale přátelský a manželství stále úředně trvá. Syn se však s otcem vídá, přibližně dvakrát až třikrát do měsíce. Žalobkyně dále uvedla, že pracuje jako prodavačka v rychlém občerstvení na X na hranici s X a syn chodí v X do druhého ročníku na Obchodní akademii. Na otázku, zda za sebe a syna žalobkyně žádala o povolení k trvalému pobytu, když na území ČR pobývají již od roku 2001, odpověděla, že tu

jsou již déle. Vysvětlila, že si jeli do X jen prodloužit papíry. O trvalý pobyt pak žalobkyně dle svých slov žádala, podle ní je to již dlouho, takže si nepamatuje, kdy to bylo. Neví ani, proč jim to zamítli. Dle svého vyjádření to četla, ale už si to nepamatuje. Pamatuje si jen, že jim někdo na oddělení pobytu cizinců řekl, že nesplňují podmínky z hlediska pobytu, a na trvalý pobyt tak nemají nárok. Podotkla, že dcera dostala trvalý pobyt teprve teď. Dále v pohovoru uvedla, že prodloužit papíry byli v X někdy před létem 2000. Upřesnila, že si byli nechat vystavit nové pasy. Na následný dotaz, proč si tedy nenechají vystavit nové X doklady nyní a nepožádají o formu pobytu na území ČR, žalobkyně vysvětlila, že by chtěli, ale bojí se, aby je nevyhostili, a tak raději chtěla prodloužit mezinárodní ochranu.

Žalobkyni byla doplňková ochrana ve smyslu § 14b zákona o azylu, jako jedna z forem mezinárodní ochrany na území ČR, udělena na dobu 24 měsíců rozhodnutím správního orgánu ze dne 3.1.2012 č.j. OAM-371/ZA-06-HA03-2010, které nabylo právní moci dne 20.12.2012. Doba trvání doplňkové ochrany byla žalobkyni následně opakovaně prodloužena rozhodnutími správního orgánu č.j. OAM-371/ZA-06-ZA14-PD1-2010 ze dne 31.12.2013, které nabylo právní moci dne 16.1.2014, a č.j. OAM-371/ZA-06-LE23-PD2-2010 ze dne 15.1.2016, které nabylo právní moci dne 20.1.2016, naposledy s platností do 20.1.2018.

K udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany ve smyslu § 14b zákona o azylu a jejímu opakovanému prodloužování bylo v případě žalobkyně přistoupeno, jelikož manželovi žalobkyně, byla rozhodnutím správního orgánu ze dne 19.5.2010 č.j. OAM-488A/L-18-K01-2009 udělena, a následně opakovaně prodloužována, doplňková ochrana dle ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Správní orgán zároveň shledal zvláštního zřetele hodné důvody pro udělení tohoto typu doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny žalobkyně, neboť společně s manželem řádně pečovala o tehdy nezletilého syna, který byl na rodičích vzhledem ke svému nízkému věku zcela materiálně, sociálně i emocionálně závislý.

Také žalovaný uvedl, že po porovnání uvedených informací se skutečnostmi uvedenými žalobkyní v řízení o udělení doplňkové ochrany, v následných řízeních o prodloužení doplňkové ochrany a v současném řízení prodloužení doplňkové ochrany, došlo k takové změně s ohledem na důvody, pro které byla žalobkyni doplňková ochrana na území ČR udělena, a následně i opakovaně prodloužena, že doplňkovou ochranu již není možné dále prodloužit.

Správní orgán ze své úřední činnosti zjistil, že rozhodnutím ze dne 12.6.2019 č.j. OAM-488/VL-18-P15-PD4-2009 nebyla manželovi žalobkyně jemu udělená doplňková ochrana již nadále prodloužena. Z tohoto důvodu tudíž není možné žalobkyni jí udělenou, a následně i opakovaně prodlouženou doplňkovou ochranu, již nadále prodloužit, neboť primární důvod, tedy udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 14b zákona o azylu, již odpadl. Správní orgán navíc poukázal na skutečnost, že žalobkyně již, jak vyplynulo z jejích výpovědí, s manželem nadále nežije ve společné domácnosti, dokonce nezná ani jeho adresu hlášeného pobytu na území ČR, pouze se podle ní navštěvují, a rovněž jejich vzájemný vztah označila již pouze za přátelský, nikoliv manželský, přestože jejich manželství podle ní formálně stále úředně trvá. Rovněž další zvláštního zřetele hodný důvod pro dřívější jí udělení doplňkové ochrany, tedy řádná péče o nezletilého syna, již není v současné době relevantní, neboť syn žalobkyně již dovršil dne 20.7.2018 věku 18ti let a nabyt tudíž zletilosti a plné právní způsobilosti k právním úkonům. Dotyčný je navíc práce schopný, zdravý, trestně bezúhonný, hovoří česky a v případě potřeby tedy schopný se o sebe plně postarat.

Žalovaný se rovněž zabýval možnostmi občanů X opouštět svoji zemi původu a opětovně se tam po dlouhodobém pobytu v zahraničí navracet. Správní orgán si za tímto účelem obstaral podklady nezbytné pro posouzení této otázky, zejména pak informace od Ministerstva zahraničních věcí ČR, respektive od Zastupitelského úřadu ČR, stran reálných možností občanů X cestovat a pobývat v zahraničí a opětovně se vracet zpět do vlasti. Ve vztahu k možnosti vycestování a návratu konkrétních občanů X do země jejich státní příslušnosti došlo od doby udělení doplňkové ochrany žalobkyně, respektive jejímu opakovanému prodloužení, k řadě zásadních změn, které tento proces značně zjednodušují a u běžných občanů X nepředstavuje již jejich samotný pobyt v zahraničí, absence potřebných dokladů, překročení platnosti výjezdní doložky či jiné podobné skutečnosti v případě jejich návratu do vlasti žádné zásadní ohrožení či dokonce nebezpečí vážné újmy ve smyslu ustanovení § 14a zákona o azylu. V současné době neexistují důvody, proč by se nemohla žalobkyně do země své státní příslušnosti vrátit, respektive skutečnosti svědčící o tom, že by žalobkyně byla po návratu do vlasti jakkoliv postižena za svůj dlouhodobý pobyt v zahraničí, překročení platnosti uděleného víza či za svou azylovou žádost, či dokonce ohrožena nebezpečím vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Pokud jde o tvrzení, že v X nic nemají a nemají se tam kam vrátit, správní orgán uvedl, že absenci materiálního a finančního zázemí či obecně ekonomickou nouzi v zemi původu není možné ve vztahu k žalobkyni považovat za nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o azylu.

Správní orgán tudíž dospěl k závěru, že žalobkyně nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu na základě nově uvedených skutečností, a proto se jí v této souvislosti doplňkovou ochranu neprodloužil. Vzhledem k této skutečnosti správní orgán v souladu s ustanovením § 53a odst. 4 zákona o azylu žalobkyni udělenou doplňkovou ochranu neprodloužil a její žádost o prodloužení doplňkové ochrany zamítl.

4. **Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 30.8.2019** popřel oprávněnost podané žaloby a nesouhlasil s ní, neboť důvodem neprodloužení doplňkové ochrany žalobkyni, byla ta skutečnost, že v jejím případě již zanikly zákonné důvody, pro které jí byla v minulosti původně (a následně též i opakovaně prodloužena) doplňková ochrana dle § 14b zákona o azylu. Žalovaný v úvodu nejprve shrnul důvody, pro které správní orgán v minulosti přistoupil v případě žalobkyně k udělení a následnému prodloužení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany. Žalovaný trval na tom, že se při posuzování žádosti žalobkyně o prodloužení doplňkové ochrany nedopustil žádné nezákonnosti a že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem o azylu a správním řádem, a to na základě dostatečných a řádným způsobem opatřených podkladů. V podrobnostech odkázal na odůvodnění vydaného rozhodnutí, v němž správní orgán podrobně a zcela srozumitelně odůvodnil, proč v případě žalobkyně již zanikly zákonné důvody, pro které jí byla v minulosti původně udělena (a následně též i opakovaně prodloužena) doplňková ochrana dle § 14b zákona o azylu. V této souvislosti správní orgán odkázal zejména na stranu čtyři napadeného rozhodnutí, kde ve čtvrtém odstavci shora správní orgán konstatoval, že manželovi žalobkyně nebyla doplňková ochrana rozhodnutím ze dne 12.6.2019 č.j. OAM-488/VL-18-P15-PD4-2009 již nadále prodloužena. Z tohoto důvodu tudíž není ani možné udělenou (a následně i opakovaně prodlouženou) doplňkovou ochranu žalobkyni již nadále prodloužit, neboť primární důvod, tedy udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 14b zákona o azylu, již v případě žalobkyně odpadl. Rovněž další zvláštního zřetele hodný důvod pro dřívější udělení doplňkové ochrany žalobkyni, tedy řádná péče o nezletilého syna, již není v současné době relevantní, neboť syn žalobkyně již

dovršil dne 20.7.2018 věku osmnácti let, čímž nabyl své zletilosti a plné právní způsobilosti k právním úkonům. Syn je navíc praceschopný, zdravý, trestně bezúhonný, hovoří česky a v případě potřeby je tedy schopný se o sebe sám plně postarat.

5. Správní orgán se pak v průběhu správního řízení rovněž zabýval všemi sděleními žalobkyně, a to v tom smyslu, zda tyto neodůvodňují udělení doplňkové ochrany z jiného důvodu, než pro který byla tato ochrana původně přiznána (žalobkyně v průběhu správního řízení hovořila o tom, že v X nic nemají a nemají se tam kam vrátit, zmínila rovněž, že v ČR pracuje a že se zde zcela adaptovali). Správní orgán tato nová sdělení žalobkyně posoudil a byl nucen konstatovat, že tato nelze podřadit důvodům pro udělení, a tedy ani pro prodloužení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a či § 14b zákona o azylu. Správní orgán pak ani po posouzení shromážděných aktuálních informací o zemi původu žalobkyně neshledal žádné skutečnosti svědčící o tom, že by žalobkyně byla po návratu do vlasti ohrožena nebezpečím vážné újmy, tedy rovněž ani důvody, proč by se nemohla případně do země své státní příslušnosti vrátit.
6. Správní orgán zdůraznil, že doplňková ochrana dle ustanovení § 14b zákona o azylu (tzv. doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny) sice zohledňuje rodinné vazby, jichž se žalobkyně ve své žalobě dovolává, a jejím cílem je zachování celistvosti rodiny, ale uplatňuje se vždy toliko vůči zákonem o azylu vymezenému okruhu rodinných příslušníků poživatele doplňkové ochrany (viz odstavec 2 ustanovení § 14b zákona o azylu). Rodinné vazby osob, jimž byla udělena doplňková ochrana, vůči osobám, jež nejsou součástí zákonem vymezeného okruhu rodinných příslušníků, stejně jako rodinné vazby rodinných příslušníků, jimž doplňková ochrana udělena nebyla, jsou z pohledu ustanovení § 14b zákona o azylu zcela irrelevantní, a jejich zachování musí žadatel o mezinárodní ochranu, jemuž tato nebyla udělena, řešit nikoli cestami zákona o azylu, nýbrž cestami zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen **zákon o pobytu cizinců**). Závěrem žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen **NSS**) ze dne 18.4.2019 č.j. 9 Azs 415/2018-64 a navrhl, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl.
7. **Ze zasláného správního spisu vedeného žalovaným v této věci** vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 3.7.2019 i ve vyjádření žalovaného ze dne 30.8.2019 odpovídají obsahu spisu. Podle protokolu o předání rozhodnutí bylo napadené rozhodnutí ze dne 3.7.2019 žalobkyni předáno dne 22.7.2019. Ze správního spisu také vyplývá, že v průběhu správního řízení o prodloužení doplňkové ochrany, konkrétně dne 20.7.2018, dovršil syn žalobkyně X věku 18 let a nabytí zletilosti, je tedy plně svéprávný. Od tohoto dne s ním tedy bylo vedeno správní řízení samostatně, a i proto bylo vydáno v jeho případě samostatné rozhodnutí ve věci, které je součástí spisového materiálu.
8. Dle **§ 4 odst. 1 písm. a)** s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen **správní orgán**). Dle **§ 78 odst. 7 s.ř.s.** soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí je soud povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Dle **§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.** ve věcech mezinárodní ochrany rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu. Soud rozhodl ve

věci bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., jelikož žalobkyně ani žalovaný nařízení jednání nepožadovali.

9. Podanou žalobou se žalobkyně domáhala z důvodů shora uvedených zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 3.7.2019, ale soud z níže uvedených důvodů shledal, že žaloba není důvodná.
10. Podle § 53a odst. 4 zákona o azylu ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma a nenastanou-li důvody pro její odejmutí.
11. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
12. Podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu.
13. Dle § 14b odst. 1 zákona o azylu rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení.
14. V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný konstatoval, že žalobkyni byla původně udělena a i následně prodloužována doplňková ochrana z důvodu zvláštního zřetele hodného jakožto rodinnému příslušníkovi za účelem sloučení rodiny podle § 14b zákona o azylu. Podkladem pro toto rozhodnutí byla skutečnost, že manželovi žalobkyně byla rozhodnutím žalovaného ze dne 19.5.2010 čj. OAM-488/VL-18-K01-2009 udělena doplňková ochrana podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu a současně byla za důvod zvláštního zřetele hodný označena skutečnost, že rodina žije spolu, otec i matka pečují o nezletilého syna, který je tudíž na otci závislý.
15. Tyto zásadní okolnosti pro udělení mezinárodní ochrany se však nyní zásadně změnily. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že manželovi žalobkyně nebyla již posledním rozhodnutím žalovaného ze dne 12.6.2019 č.j. OAM-488/VL-18-P15-PD4-2009 doplňková ochrana prodloužena. Tudíž odpadl i důvod pro prodloužení mezinárodní ochrany žalobkyně, jelikož její pobytový statut byl odvozen od doplňkové ochrany udělované jejímu manželovi. Současně je nutné poukázat na skutečnost, že další zvláštního zřetele hodný důvod pro dřívější udělení doplňkové ochrany žalobkyni, tedy řádná péče o nezletilého syna, již není v současné době relevantní, neboť syn žalobkyně již dovršil dne 20.7.2018 věku osmnácti let, čímž nabyl zletilosti a je plně svéprávný. Soud se ztotožňuje se závěry žalovaného, že tvrzené rodinné vazby nelze považovat za azylově relevantní tím spíše, když z výpovědi žalobkyně a jejího syna zjistil, že otec již s nimi trvale nežije, syn ho pouze navštěvuje a současně syn již dovršil zletilosti. Správní orgán tedy podle názoru soudu nijak nepochybil, když na základě těchto zjištění neprodloužil žalobkyni doplňkovou ochranu.

16. Ve shodě s žalovaným považuje krajský soud za vhodné zdůraznit, že problematiku legalizace pobytu cizinců na území ČR řeší zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, jehož institutu žalobkyně mohla a může využít, přičemž tyto instituty nelze nahrazovat formou azylu či doplňkové ochrany dle zákona o azylu. K osobním a pobytovým důvodům soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne 24.2.2005 č.j. 7 Azs 187/2004-94 *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje.“*
17. K námitce, že by žalobkyni v případě návratu do země původu hrozilo skutečné nebezpečí zvláštní újmy, soud uvádí následující. Žalovaný při posuzování žádosti o prodloužení doplňkové ochrany žalobkyně vycházel především ze spisového materiálu, z obsahu její aktuální žádosti ze dne 4.12.2017, z protokolu o pohovoru k této žádosti ze dne 22.3.2018 a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v X. Jmenovitě vycházel z Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 22. listopadu 2017 č.j. 119896/2017-LPTP, Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 7. března 2019 č.j. 102817/2019-LPTP, a Informace OAMP - X - Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 11.2.2019.
18. Zdejší soud ve shodě s žalovaným dospěl k závěru, že ze spisového materiálu vyplývá, že ve vztahu k možnosti vycestování a návratu konkrétních občanů X do země jejich státní příslušnosti došlo od doby udělení doplňkové ochrany žalobkyně, respektive jejímu opakovanému prodloužení, k řadě zásadních změn, které tento proces značně zjednodušují a u běžných občanů X nepředstavuje již jejich samotný pobyt v zahraničí, absence potřebných dokladů, překročení platnosti výjezdní doložky či jiné podobné skutečnosti v případě jejich návratu do vlasti žádné zásadní ohrožení či dokonce nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Z informací, které shromáždil žalovaný v průběhu správního řízení, vyplývá, že v současné době neexistují důvody, pro které by se žalobkyně do X nemohla vrátit, nejsou známy žádné skutečnosti svědčící o tom, že by byla po návratu do vlasti jakkoliv postižena za svůj dlouhodobý pobyt v zahraničí, překročení platnosti uděleného víza či za azylovou žádost, či dokonce ohrožena nebezpečím vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Současně lze poznamenat, že ani žalobkyně v tomto směru nic konkrétního netvrdila, tedy v čem přesně by jí hrozilo nebezpečí vážné újmy.
19. Pokud jde o tvrzení žalobkyně, že v X nic nemají a nemají se tam kam vrátit, soud uvádí, že ani ekonomická migrace není předmětem ochrany formou azylového práva. Lze mít za to, že v zemi původu žalobkyně je v tomto smyslu jistě značně horší situace, avšak žalobkyně je stále občankou X a tedy její situace se nebude v tomto směru lišit od ostatních občanů.
20. K námitce výrazného překročení délky azylového řízení soud uvádí, že v dané věci tato překročena sice byla, avšak tuto situaci zapříčinila zejména okolnost, že řízení o doplňkové ochraně žalobkyně bylo závislé na výsledku azylového řízení týkajícího se manžela žalobkyně. V daném případě sice nebyly dodrženy lhůty stanovené v § 27 zákona o azylu,

nicméně se jedná o tzv. pořádkové lhůty a tedy pochybení správního orgánu v tomto směru nemělo vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

21. Na okraj zdejší soud uvádí, že z úřední činnosti je mu známo, že manžel žalobkyně napadl rozhodnutí správního orgánu ze dne 12.6.2019 č.j. OAM-488/VL-18-P15-PD4-2009 prostřednictvím žaloby u Městského soudu v Praze, avšak ten žalobu zamítl a tím potvrdil učiněné závěry žalovaného rozsudkem ze dne 20.11.2019 č.j. 16 Az 38/2019-27. Současně je zdejšímu soudu z úřední činnosti známo, že taktéž syn žalobkyně brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23.7.2019 č.j. OAM-371/ZA-06-P15-PD3-2010-II. žalobou u zdejšího soudu, která však byla zdejším soudem zamítnuta rozsudkem ze dne 30.1.2020 č.j. 60 Az 49/2019-31.
22. Závěrem soud konstatuje, že žalovaný při svém postupu neporušil žádnou ze zásad správního řádu či zákona o azylu, když vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu věci a své závěry přesvědčivým způsobem odůvodnil, avšak důvod pro prodloužení doplňkové ochrany s ohledem na shora uvedené skutečnosti neshledal.
23. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**), jelikož žádný z žalobních bodů neshledal důvodným.
24. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 30. dubna 2020

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně